

Hava Kirliliği Beyne Zarar Veriyor

Pınar Dünder

Hava kirliliğinin sağlık üzerindeki olumsuz etkilerine bir yenisini daha eklendi. Boston'da yapılan bir araştırmaya göre hava kirliliğine uzun süre maruz kalmak beyne de zarar veriyor.

60 yaş üzeri 900'den fazla katılımcı üzerinde yapılan araştırma kapsamında katılımcıların anayollardan ne kadar uzakta yaşadığı tespit edildi. Ardından manyetik rezonans görüntüleme (MRI) yoluyla beyin taramaları yapıldı. Taramalarda ortaya çıkan bilgiler, uydulardan elde edilen hava kirliliği verileriyle karşılaştırıldı. Buna göre, uzun süre hava kirliliğine maruz kalan insanlarda beyin yapısının zarar gördüğü ve bilişsel işlevlerin zayıfladığı tespit edildi.

Hava kirliliğine neden olan parçacıklar çok çeşitli kaynaklardan ortaya çıkabiliyor. Elektrik santralleri, fabrikalar

ve otomobiller bu kaynakların başında geliyor. Bu nedenle hava kirliliği sorunu özellikle büyükşehirlerde yaşayanlar için daha büyük önem taşıyor.

Hava kirliliğinin beyne ne şekilde zarar verdiği konusunda kesin bir bilgi olmamakla birlikte uzmanlar parçacıkları soluduğumuzda parçacıkların akciğerlerimizde yangıya neden olabileceğini, oluşan yangının daha sonra akciğerlerden beynimize yayılabileceğini tahmin ediyor. Uzmanlar hava kirliliğinin beyinde yarattığı hasarın, yaklaşık 1 yıl yaşlanma sonucunda beyinde oluşan zarara eşdeğer olduğunu öne sürüyor.

Ünlü Matematikçi John Nash Hayatını Kaybetti

İlay Çelik

Hayatı Akıl Oyunları adıyla Türkçeleştirilen *A Beautiful Mind* filmine konu olan ünlü matematikçi John Nash ve eşi Alicia Lardé, New Jersey Turnpike'ta bindikleri taksinin kaza yapması sonucu hayatını kaybetti. John Nash, 1994'te kendisine Ekonomi Nobel'i kazandıran oyun kuramı alanındaki çalışmalarıyla tanınıyor. *Akıl Oyunları* filminde Nash'in matematik alanındaki çığır açıcı başarıları ve şizofreniyle mücadelesi anlatılmıştı.

Batı Virginia'daki Bluefield'da doğan Nash, Princeton'a taşınmadan önce Pittsburgh'da eğitim gördü. Karar veremeye ilgili matematiksel çalışma alanı olan oyun kuramı konusunda çığır açıcı yayınlar yaptıktan sonra 1957'de Alicia Lardé ile evlendi. Ancak Nash kısa bir süre sonra şizofreni hastası oldu. Eşi birkaç kere psikiyatrik bakım altına alınmasını sağladı. Çift 1962'de boşandı ancak iletişim halinde kaldı. 1980'lerde Nash'in durumu iyileşmeye başladı. 2001'de tekrar evlendiler. Oğulları da şizofreni hastası olan Nash ve eşi akıl sağlığı aktivistleri olarak faaliyet gösterdi.

Nash akademik hayatını Princeton Üniversitesi'nde ve Massachusetts Teknoloji Üniversitesi'nde geçirdi. Kendi adıyla anılan ünlü denklemi zamanla ekonomik analiz alanındaki en önemli fikirlerden biri haline geldi ve bilgisayar bilimleri, evrimsel biyoloji ve yapay zekâ gibi çok çeşitli alanlarda uygulandı. Nash son olarak 19 Mayıs'ta matematiğin en prestijli ödüllerinden biri olan Abel Ödülü'nü almıştı. Bu ödüle lineer olmayan diferansiyel denklemler konusundaki çalışmalarından dolayı layık görüldü.